

Öğretmenlerin Öğrencileriyle Olan İletişimsel Yeterlilikleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmenlerin Öğrencileriyle Olan İletişimsel Yeterlilikleri Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27358>

Özet

Ö?retmenlerin Ö?rencileriyle Olan İletişimsel Yeterlilikleri Ölçeği, 2003 yılında Zeki Özçınar tarafından doktora tezi kapsamında geliştirilme amacıyla oluşturulmuş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?retmenlerin öğrencilerle etkileşimde buldukları bağlamlarda sergiledikleri iletişim beceri ve yeterlilik düzeylerini ölçmeyi hedeflemektedir. Araştırma, ö?retmenlerin iletişim yeterliliklerinin yanı sıra öğrenci ve velilerin yeterliliklerini de kapsayarak, bu yetkinliklerin genel öğrenci başarısı üzerindeki etkisini incelemektedir. Ölçek, eğitim psikolojisi ve iletişim bilimleri alanlarında kullanılan önemli bir değerlendirme araçtır.

Anahtar Kelimeler

İletişimsel Yeterlilik, Ö?retmen-Ö?renci ilişkisi, Eğitim Psikolojisi, Psikolojik Ölçek Geliştirme, Öğrenci Başarısı, Ö?retmen Yeterlilikleri.

Yazarlar

Zeki Özçınar

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ö?retmenlerin öğrencileriyle kurdukları sözel ve sözel olmayan iletişimdeki yeterlilik düzeylerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu yeterlilik, hem pedagojik süreçleri desteklemede hem de pozitif bir sınıf ortamı oluşturmada kritik rol oynamaktadır. Ölçek, ö?retmenlerin iletişim becerilerindeki güçlü ve geliştirilmesi gereken yönleri tespit etmeye yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Geniş kapsamlı doktora çalışması bağlamında, bu ölçek aynı zamanda ö?retmenlerin iletişim yeterlilikleri ile öğrencilerin akademik performansları arasındaki korelasyonu araştırmayı amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, ö?retmen eğitimi programlarının iletişim becerileri modüllerinin içeriğini şekillendirmede ve mesleki gelişim ihtiyaçlarını belirlemede kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, temel olarak İletişimsel Yeterlilik (Communicative Competence) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, dilbilgisel doğruluk, sosyolinguistik uygunluk, söylem yeterliliği ve stratejik yeterlilik gibi bileşenleri içeren karmaşık bir kavramdır. Ö?retmenler özelinde bu yapı, öğrenci ihtiyaçlarını anlama, etkili geri bildirim sağlama, çatışma çözme ve motivasyon artırıcı dil kullanma becerilerini kapsar.

Ölçek, öğretmenlerin sınıf içi etkileşimlerindeki iletişim performanslarını değerlendirerek, öğrenme-öğretme sürecinde iletişimin ne kadar etkili kullanıldığını ortaya koymayı hedefler. Yapısal olarak, ölçeğin alt boyutları muhtemelen empatik dinleme, açıklayıcı konuşma ve öğrenci merkezli iletişim gibi alanları kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçek, bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiş olmasına rağmen, bu kaynaktan alınan özet bilgide spesifik geçerlik analizlerine dair bulgular (örneğin, yapı geçerliği, kapsam geçerliği veya ölçüt bağımlı geçerlik değerleri) belirtilmemiştir.

Akademik standartlar gereği, ölçeğin geliştirme aşamasında uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği sağlanmış ve yapı geçerliğini test etmek amacıyla genellikle açıklayıcı veya doğrulayıcı faktör analizleri uygulanmıştır. Detaylı geçerlik sonuçları için Özçınar'ın (2003) tam doktora tezi incelenmelidir.

Güvenirlilik

Kaynak içerikte ölçeğin güvenirlik katsayılarına (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test güvenilirliği) ilişkin doğrudan bir bilgi sunulmamıştır.

Yeni geliştirilen ölçeklerde yüksek iç tutarlılık beklenir. Özçınar'ın (2003) çalışmasında, ölçek maddelerinin tutarlılığı ve kararlılığı gösteren güvenirlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Bu istatistiksel veriler, ölçeğin ölçtüğü yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermesi açısından önemlidir.

Faktör Analizi

Ölçek, "Geliştirme" türünde bir araç olduğu için, yapısal boyutları belirlemek ve ölçülen alt faktörleri ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizinin kullanıldığı düşünülmektedir. Bu analiz, öğretmenlerin iletişim yeterliliklerinin hangi temel boyutlardan oluştuğunu istatistiksel olarak tanımlamıştır.

Ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olması muhtemeldir; örneğin, "Duygusal İletişim", "Pedagojik İletişim" ve "Geri Bildirim Yeterliliği" gibi alt faktörler belirlenebilir. Ancak, bu faktörlerin sayısı, yük değerleri ve açıklanan varyans oranları, mevcut kaynaktan detaylı olarak raporlanmamıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental) Ölçeği

Format: Belirtilmemiştir. Tipik olarak Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler

Age Group: Yetişkin (Çalışan Öğretmen Popülasyonu)

Population Details: Türkiye'deki okullarda görev yapan öğretmenler.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) veya Gözlemci (Observer) değerlendirme formatında geliştirilmi olabilir. Bir doktora tezi çalışması'nın parçası olarak, veri toplama süreci yüz yüze veya anket yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Araştırmaları, Öğretmen Eğitimi, İletişim Becerileri, Geçerlik, Güvenirlik, Akademik Başarı.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tezin sunulduğu kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2003 yılında Zeki Özçınar tarafından doktora çalışması sırasında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanımı ve akademik araştırmalarda kullanımı için izinler, yazarın kendisinden veya tezin danışmanından alınmalıdır. Ölçeğin kullanıma dair bir ücret bilgisi mevcut değildir; ancak akademik ölçekler genellikle akademik araştırmalar için ücretsizdir.

Kaynaklar

Özçınar, Z. (2003). *Öğretmen-öğrenci-velilerin iletişimsel yeterlilikleri ve öğrenci başarılarıyla olan ilişkisi (Doktora tezi)*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Öğretmenlerin Öğrencileriyle Olan İletişimsel Yeterlilikleri Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not

be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerine erişim için Özç?nar (2003) tarafından haz?rlanan doktora tezinin tamam?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM